

1 JÓÁA

Tujkénú Jóáa cáátúnuháám:

Mepájtyeténé uubálleju

¹ Ámúhake ó caatúnú Críjtodítýú dífbyej tééverí Píívyéébe meke pájtyetétsóóbedítýú íjcyáné uubálle. Diibyéhjáa ihdyu íjcyaduré ícyahíjcyá ipíívyema íjcyátuube ííñujíi ípívyéévétúné ihdéjuco. Áábekée muha maájtyúmíibe íhjuváné muha melleebóhi. ² Aabée bóhówáávéebedítýú íjcyáné uwááboju íñe ámúhake ó úúbállehíjcyá mújyú medsíjivéjúcóóítýúne bóhí dífbyedítýú meújcné uwááboju. Aabéhjáa ihdyu íjcyaduré Cááníma ícyahíjcyároobe botsíi méhdivu bóhówaavéhi. ³ Aanée páneere dibye méénunéhjí muha máájtyumíhi. Áhdurée dibye íhjuváné muha melleebóhi. Aane ámúhake ó úúballé ímí tsame meíjcyame menáhbévájcatsí íñe muhdú muha Cááni Píívyéébeé, díibye Ílli Jetsocríjtoó, íjcyámútsima meíjcyadu. ⁴ Aane ámúhake ó úúballé tééneri ámuha meímíjyuúki.

Píívyéébedi ímiáájju

⁵ Ááné uwáábojúu dífbyere Jetsocríjtó múúhake úwaabóné íñe ámúhake ó úúballé Píívyéébe ímiáábé íjcyáábedi ííne ímítýú íjcyatúne. ⁶ Áábeke 'ímí ó úraavyé' menéérome ímítýunéhjí meméénúhajchíí íllure máallíhi. ⁷ Áánetu ímiáábé dibye íjcyadu meíjcyáhajchíí ímí ménahbévájcatsí pamévamáye. Áijyu tsá íná máhallurí

íjcyájúcootú tsúucajáa Ílli Jetsocríjtó ítyujpácyó iwáágóóneri páneere méimítyú ímíbájchónéllíihye.

⁸ Áánetu ímityúmé meíjcyarómé ‘tsá ímityuube o íjcyatúne’ menéhajchíí íllure máállímyeímyé pañe tsá ímiáájú íjcyatúne. ⁹ Áronáa ihdyu Píívyéébe ímiáábé íjcyaaabe íñéhdu méénúúbeke méimítyuháñé meúúbálléhajchíí méhdi ídáátsóvéne mééma ímíbájchoobe páneere. ¹⁰ Áánetu ‘tsá múijyú íñé ímítyú o méénutúne’ menéhajchíí Píívyéébeke állíu múnáájpidi médíllóhi. Aane ehdu menéeme tsá ímí dífbyé uwááboju mecáhcuýtsoótúne.

2

Críjto mépiááboobe

¹ Ámuúha Llihíúmuj, ícyooca íñe ámuéhake o cáátúnúné pañe o néé ámuha ímityúné meméénútuki. Áronáa ihdyu ímityúné meméénúhajchíí Jetsocríjtó ímiáábé mépiááboobe íjcyaaabe meke Méécáání húmíj piínévú píaabóhi. ² Muuráhjáa pájámeífbyé méimítyuháñé mééma ímíbájchoki. Áronáacáa tsá apáamyéllíihyére méhllíi díbye dsíjívétúne. Muuráhjáa pámeere míamúnaa ííñújiri íjcyáméllíi dsíjíveébe.

³ Aane muurá ihdyu Píívyéébe taúhbajúúné néhdu meíjcyánetu méwaajácú ímiááné dífbyeéjté meíjcyane. ⁴ Áánetu tsaate ‘dífbyeéjté muúha’ néerome dífbyé taúhbajúúné néhdu íjcyatúmé állíu múnaa. Áámé pañe tsá ímiáájú íjcyatúne. ⁵ Muurá ihdyu Píívyéébe néhdu meíjcyame dífbyeke méwajyúhi. Áánetu méwaajácú ímiááné dífbyeéjté meíjcyane. ⁶ Áánéllíi múu tsaate ‘Píívyéébeke ímí ó úraavyéhi’ néeme ijcyá muhdúhjáa ííñújiri Jetsocríjtó ícyahíjcyádu.

Tsiĩne taúhbaju bóhówaavéne

⁷ Ámuúha táñahbému, iñe ámuúha éllevu o caátunúné tsá béhné taúhbaju íjcyatúne. Muuráhjáa ihdyu tsúuca-játújuco ámuúhama tene íjcyane. Áánéllii tsúuca ámuha teene méwaajácúhi. ⁸ Áronáa béhnéuvúdu ámuúhakyé ó nehíjcyá muhdú Criyto meke wájuudu ámuha mewájuj-catsíki. Muurá tsúuca ímityúné ámuha meicyahíjcyané meíhvéjtsóne ímiáájurjúco meúraavyéne.

⁹ Aane muurá 'ímiáájú ó úraavyéhi' menéérome ménahbémuke menéhnílléhajchíí ímityunéjcuréi meúraavyéhi. ¹⁰ Áánetu ihdyu ímiááné ímiáájú meúraavyémé mewajjú ménahbémuke. Aame tsáhájúco ímityúné pañevú memújtatúne. ¹¹ Áánetu ménahbémuke menéhníllémé ímityúné pañe méijcyáhi. Aame teene meke mújtatsómé méijcyá éhne múúne hállúvatúme íjcyadu wáájácúmeítyúme.

¹² Aane iñe ámuha áatsiimédú menéémeke ó caatúnú tsúuca Jetsocríjtoj tééveri Píivýéébe ámuúhadi ídáátsóvéne ámuúhá ímityú ímbájchómeke. ¹³ Aane ámuha kéemejtéké ó caatúnú tsúuca Jetsocríjtoke páneeréikyéé ípívyéévétúné íhdéjuco íjcyáábeke ámuha mewáájácúnéllíihye. Áhdure ámuha ováhtsámuke ó caatúnú tsúuca ámuha Naavéneke metáhjánéllíihye. Áhdure ámuha tsiiméké ó caatúnú tsúuca Méécáánikyé ámuha ímí mewáájácúnéllíihye.

¹⁴⁻¹⁵ Ahdícyane pámeere kéemejtémá ováhtsámú tsúuca Píivýéébeke ímí ámuha meúraavyémé Naavéneke metáhjame tsá múu íjyácunújucootú íñújíenéhjiri. Muurá tsaate ténéhjiríyé íjcyame tsá Píivýéébeke wájuutúne. ¹⁶ Muurá páneere íñújíene tsá Píivýéébedítýú tsáátune. Naavenedítýuré tsááne méjpiíyi ímityúné

meméénúíyóneri meúmúúpivyéne, ìná meííteneri meúmúúpivyéne, meéhnéváneri memítýájkímeyéíne. ¹⁷ Áronéhjí muurá páneere tééjima wágóóóveéhi. Áánetu ihdy Píívyéébe ímillédú ícyahíjcyámé tsá múijyú muhdú íjcyáityúne.

Ímiáájju

¹⁸ Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, tsúúca ííñuji mééma nijkévaáhi. Muurá tsúúca ámuha méwaajácú tééné ihde Críjtoke múnáátsohíjcyaaabe bóhówááveíne. Muurá tehdu néeme mítyaméjucó méhdivu bóhówáávénetu méwaajácú tsúúca ííñuji mééma nijkévaíne. ¹⁹ Muuráhjáa tujkénú meke ínáhbévahíjcyáróne méhdityu íhvetémé ímiá nabhémú íjcyátúnéllíihye. Ímiá nabhémúu íjcyaca tsá ditye méhdityu dówáávéityuróne. Áánetu méwaajácú ménabhémú ditye íjcyatúne.

²⁰ Áánetu ihdy tsá ámuha diityédú menéétune. Muurá ihdy tsúúca Píívyéébé Apííchó ámuhá pañe íjcyánéllii ámuha méwaajácú ímiáájju. ²¹ Tsá idyé ámuha mewáájácútúnéllii ámuhakye o cáátúnutúne. Muurá tsúúca ámuha méwaajácú keená álliúré íjcyane. Áánéllii ámuhakye ó caatúnú ámuha maállítsámeityuki. ²² ¿Aane caatyé íne diitye állíu múnáa? Jetsóó Críjto Mépájtyetesoobe íjcyatúné néhíjcyámé muurá állíu múnáa. Aame íl-lure dífbyeke ehdíívallehíjcyá Cááni Píívyéébema diityét-sikye icyáhcújtsótúnéllíihye. ²³ Muurá Íllíkye cáhcújtsótúmema tsá Cááni Píívyéébe íjcyatúne. Áánetu ihdy dífbyeke cáhcújtsómema íjcyaaábe.

²⁴ Aane muhdúhjáa ámuha tsúúcajátújucó teene mel-léébone ímí mecáhcújtsóhajchíí ííne ímíjyaú ámuha méíj-cyaa Méécááni Píívyéébeé, Ílli Jetsocríjtoo, íjcyámút-

sima. ²⁵ Muuráhjáa díbyere Jetsocríjtó nées múijyú medsíjvéjúcóóítyúne bóhívu meke íájcune.

²⁶ Ehdu íne ámuúhakye ó caatúnú tsaate ámuúhakye mújtátsóíyóné íhdétu.

²⁷⁻²⁸ Áronáa tsá múha ámuúhakye állíityuró Píívyéébé Apííchovu tsúúca Jetsocríjtó ámuúhakye ájcúmeke. Áánélílii tsá múha ámuúhakye úwáábóítyuró téenere ámuúhakye úwáábohíjcyánéllíihye. Ááné uwááboju muurá tsá álliu íjcyatúne. Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, ímíñéúvú meíjcyá Críjtoma muhdú Píívyéébé Apííchó ámuúhakye túkévetsódú múijyú tsííne díbye tsáácooca íínerí núcójpívetúmé tsaímíyé díbyeke ámuha mewáátsúcúpéjtsoki. ²⁹ Muurá ámuha méwaajácu Jetsocríjtó ímíáábé íjcyabe múijyú ímityúné méénutúne. Ahdu íjcyame Píívyéébej tsíímé íjcyáhi.

3

Píívyéébej tsííme

¹ Cáhawáá méijtsúcunu muhdú Píívyéébe mítyane meke iwájyúnéllíi íítsíímedi díllone. Aame ímíááné díbyej tsíímé meíjcyáhi. Áánetu díbyeke cáhcújt-sotúmé tsá wáájacutú díbyeéjté meíjcyane díbyeke iwáájacútúnéllíihye. ² Ámuúha táñahbému, ímíááné tsúúca díbyej tsíímé meíjcyarómé tsáhái ímí mewáájacutú muhdú meíjcyaiñé nihñéúre. Áronáa méwaa-
jácu Críjto meke újcúvácooca díbyedúrjúco meíjcyaiñé díbyeke maájtyúmííñéllíihye. ³ Muurá ímíááné díbyeke mecáhcujsómé métsúúrameíhijcyá ímíáámeréjúco meíjcyáíyóneri díbye íjcyadu meíjcyaki.

⁴ Áánetu ímityúné meméénuhíjcyámé Píívyéébé taúh-baju íllure méehdíívalléhi. Muurá tsá díbye ímíletú ímityúné meméénune. ⁵ Muurá ámuha tsúúca méwaajácú Jetsocríjtóo múijyú ímityúné méénútuube ííñujívú tsááne méímítyuháñé méhdityu iwáágóoki. ⁶ Aane pámeere ímí díbyema íjcyame tsá ímityúné méénutúne. Áánetu ímityúné méénuhíjcyámé tsá díbyeéjté íjcyatúne. Aame tsá díbyeke wáájacutúne. ⁷ Ahdícyané, ámuúha Lli-híúmuj, tsáma tsaatédívú máállítsámeídíñe. Muurá ímiáánéré méénuhíjcyámé ímiáámé íjcyá Jetsóó íjcyadu. ⁸ Áánetu Naavéneéjté íjcyame ímityúné méénuhíjcyá tsúúcajátújucóo díbye íjcyadu íjcyánéllíihye. Áánél-liihyée muurá Píívyéébé Hajchi tsáá ííñujívú díbyeke ityáhjáne díbye tútávájtsonehjí íímíbájchoki.

⁹ Aane ímiááné Píívyéébej tsíímé meíjcyame tsáhájucó ímityúné meméénutú béhné íjtsaméivuréjucó díbye meke ájcúnéllíihye. Aame tsáhájucó ímityúmé meíjcyatú tsúúca íítsíímedi díbye meke díllome. ¹⁰ Aane muurá méwaajácú caatyé Píívyéébej tsíímé íjcyane. Áhdure méwaajácú caatyé Naavénej tsíímé íjcyane muhdú ditye íjcyánetúre. Muurá ímityúné meméénuhíjcyámé ménahbémuke mewájyutúme tsá Píívyéébeéjté meíjcyatúne.

Mewájyújcatsíñe

¹¹ Muurá ámuha méwaajácú tujkénúu meúwáábójcatsíñé muhdú mewájyújcatsíiyóne. ¹² Aame tsá meíjcyatú Caiíúvúhjáa íjcyadu. Muuráhjáa Naavéneéjpi íjcyánéllíi íñáhbeke llíihyánuúbe. Aanée ¿íveekí lliihyánuube íñáhbeke? Díbyéhjáa múhdurá méénúnáa íñáhbe ímí méénune itsárlílene díbyeke lliihyánuúbe.

¹³ Ahdícyane múhdurá méjtsúcunúdí ámuhákye Píívyéébeke cáhcújtsotúme néhnílléhajchííjyu, ámuúha táñahbémuj. ¹⁴ Muurá méwaajácú Píívyéébeéjté mejcyame ménahbémuke mewájurye mújyú medsíjívécóóityúne bóhíima mejcyane. Áanetu íñahbémuke wájuryutúme tsá téenema íjcyatúne. ¹⁵ Muurá dsíjívétso múnáádú néeme íñahbémuke nehnílléhi. Aane muurá ámuha méwaajácú tsíjtyeke idsíjívécóóityóneri íjyácunúhíjcyámema mújyú medsíjívécóóityúne bóhí íjcyatúne. ¹⁶ Muurá méwaajácú muhdúhjáa Jetsocríjtó meke iwájurye úújetsóné idsíjívéneri. Ahdu téhdure ménahbémuke méúújétsóiyá díityéké mewájurye. ¹⁷ Dítye píhtónetu díityédí meídáátsóvéne mepíáábótúhajchíí tsá ímiááneturé Píívyéébeke mewájuryutúne. ¹⁸ Ámuúha átsíímédú ámuha menéemej, tsá múu apááñéré íhjuryi íñahbémuke wájuryutúne. Múu ímiááané díityéké iwájurye úújetsó díityéké ípíáábóneri.

Píívyéébema ímí mejcyane

¹⁹ Ehdu meméénume ímiáánéjucó ímiáájú meúraavyéne. Aame méwaajácú ímiááané ímí Píívyéébema mejcyane. ²⁰ Muurá ímityúné meméénune méwaajácúhi. Aane Píívyéébe íná túhúúllébejíí waajácú muhdú meícyahíjcyáne. ²¹ Ámuúha táñahbémuj, muurá ímityúné meméénútúcooca méwaajácú ímí Píívyéébe meke íjtsúcunúne. ²² Aabe meke ajcú páneere díbyeke metáúmeíñé díbyé taúhbajúúné mecáhcújtsóne díbye ímillédú mejcyámeke. ²³ Meke muurá táúhbaabe ílli Jetsocríjtoke mecáhcújtsóne mewájuryúcatsí muhdú meke díbye wájuryu. ²⁴ Díbye meke néhdu mejcyame ímí

dííbyema méijcyáhi. Aame méwaajácú mééma dibye íjcyane Íapííchó mépañévú ipícyóónej téeveri.

4

Ímiáájú Píívyéébedítýú tsááneé

¹ Ámuúha táñahbémut, tsá múu peecútéré cáhcújt-sotú tsaate ámuháma Píívyéébé icyánéjcuri íhjuváne. Tujkénú múu ímíñeúvú ijtsó iwáájácu ímiááne dííbyedítýú tene íjcyáhajchíjyu. Muurá mítyame állíu múnaa dííbyé ihjýú uubálle múnáadi idíllómeíñe úwáábohíjcyáhi. ² Aane cáhawáá ámuhákye o néé muhdú mewáájacúné ímiááne Píívyéébé Apííchó túkevéjtsori úwáábohíjcyámeke. Muuráhjáa ihdyu Jetsocríjtó Píívyéébé Hajchi íjcyaaabe Míamúnáájpidívú ípívyéévéne ííñujívú tsááne cáhcujtsómé úwáábohíjcyá Píívyéébé Apííchó túkevéjtsóneri. ³ Áánetu teene cáhcújtsotúmé tsá téené túkevéjtsori úwáábotúne. Críjtó munáajpi Naavéné apííchó túkevéjtsoríyé úwáábohíjcyáme. Aane diityé úwááboju tsúuca íjcyá ííñújiri éhnée éjyújuco téené uubállé ámuha melléébone.

⁴ Ámuúha Lihíúmuj, muurá Píívyéébeéjité ámuha méijcyame tsúuca diityéké métahtá diityémá íjcyáábé ihnáhó éhniíñevu ámuháma íjcyáábé ihnáhó íjcyánéllíhíhí. ⁵ Íji múnaaré íjcyánéllii míamúnáadítyuré tsááne íjtsaméi ditye úwaabóné diitye míamúnaa lleebúcunúhíjcyá téhdure tééji múnaa íjcyánéllíhíhí. ⁶ Áánetu ihdyu Píívyéébeéjité méijcyánéllii téhdure dííbyeke wáájacúmé meke lléébohíjcyáhi. Áánetu dííbyeke wáájacutúmé tsá meke lléébotúne. Ááneturé méwaajácú caatyé ímiááne Píívyéébé Apííchó túkevéjtsori úwáábohíjcyáne, áánetu

caatyé álliúré Naavéné apííchó túkevéltsori úwáábohíj-cyáne.

Píívyéébe meke wáyyune

⁷ Áánéllii metsu Píívyéébedítýú tsááné íjtsaméima meíjcyame mewáyyújcatsíki, ámuúha táñahbémuj. Muurá mewáyyújcatsíñeri méúújetsó ímiááné dílbyej tsíímé meíjcyame dílbyeke mewáájacúne. ⁸ Áánetu tsíjtyeke wáyyutúmé tsá dílbyeke wáájacutúne. Muurá dílbyej tsíímé íjcyaca tsíjtyeke wáyyúiyá muhdú dibye meke wáyyudu. ⁹⁻¹⁰ Muuráhjáa méicyánéjcutu dílbyeke mewáyyútúrónáa meke mítyane iwáyyune úújétsoobe apáábyéré ílli íjcyáabeke ííñujívú dibye wálloobe dsíjívénej tééveri méímítýuháñé ábájíívémeímyé múijyú medsíjívéjúcúóítýúné bóhí meújcuki.

¹¹ Áánéllii méwajyújcatsíiyáhi, ámuúha táñahbémuj. ¹² Muurá dílbyeke múijyú maájtyúmíturómé mewáyyújcatsíhajchíí méwaajácú íapííchó mépañe íjcyane. ¹³ Áánevu meke dibye ájcúnéllii méwaajácú ímiááné dílbyéjéte meíjcyane. ¹⁴ Muuráhjáa muha Jetsocríjtoke maájtyumímé íñe méúúbállehíjcyá Méécáání dílbyeke ííñujívú wálloone dílbyej tééveri pámeere míamúnáake ipájtyetétsoki. ¹⁵ Aane Jetsóo Píívyéébé Hajchi íjcyane mecáhcújtsóne dílbyedívú mecátsípaavémé tsáimíyé Píívyéébema méíjcyámé pañe íjcyaaabe íapííchoj tééveri.

¹⁶ Aane dibye meke wáyyune mewáájacúnéllii dílbyeke mecáhcújtsóne dílbyedívú mecátsípaávehíjcyáhi. Muurá ihdyu íjcyadúré meke wáyyuúbe. Aane pámeekéré mewáyyume ímí dílbyema méíjcyámema idyé íjcyaaabe íapííchoj tééveri. ¹⁷ Muuráhjáa muhdú Jetsocríjtó

ííńújiri íjcyadu meíjcyáneri meúújetsó ímiááné díbyeke mewájjune. Aabe meke wájjúnéllii tsá meíllityétú nihñéetsihvúré mééma díbye muhdú meícyahíjcyané ímíbájchóíñeri. ¹⁸ Muurá meke wájjúmedi tsá meíllityétúne. Áánetu meke wájjútúmeke méillí ditye meke ímítýú dáriívéiyónéllíhýe. Muurá tsaate meke wájjune mewáájácútúnéllii diityéké méíllíyáhi.

¹⁹ Áronáacáa ihdyu Píívyéébe tsúúcajátújuco meke wájjune mewáájácúnéllii díbyeke mewájjúhi. ²⁰ Áánetu 'Píívyéébeke ó wájjúhi' menéérome ménahbémuke menéhnílléhajchíí íllure máallíhi. ¿Muhdú maájtyúmírómeke mewájjúmejjííva Píívyéébeke mewájjúu awáá maájtyúmííbekéjjíívari? ²¹ Áronáacáa meke neebe díbyeke mewájjúne téhdure ménahbémuke mewájjuki.

5

Ímityúné metáhjane

¹ Muurá Jetsóó Mepájtyetétsóóbeke mecáhcújt-sóóbedívú mecátsípaavémé meíjcyá Píívyéébej tsíime. Aane díbyeke wájjume téhdure íítsíimeke wájjúhi. ² Aane díbyeke mewájjúnéllii díbye meke néhdu meíjcyame téhdure tsijtye díbyej tsíímé íjcyámeke ménahbémuke mewájjúhi. ³ Muurá díbye néhdu meíjcyáneri meúújetsó díbyeke mewájjune. Aane tsáháturo túhuutúne. ⁴ Muurá díbyej tsíímé meíjcyame ííńújí ímítýuháné metáhjá Jetsóoke mecáhcújtsóneri. ⁵ Píívyéébé Hajchi díbye íjcyane mecáhcujtsómé metáhjá panéváré meke tútávájtsóiyóne.

Jetsóó Píívyéébé Hajchi

⁶ Muurá méwaajácú Jetsóó Píívyéébé Hajchi íjcyane dibyée tsójtsótsámeicyooca Ílli dibye íjcyane díbyere Píívyéébe cáámetu néénéllíhye. Áhdurée dibye dsíjívécooca úújétsoobe Ílli dibye íjcyane. Aane muurá Íapííchó méhdivu bóhówátsohíjcyá ímiááné tene íjcyane. ⁷ Muurá íjcyámé níjkyéjiri pápihchúúmeva Píívyéébé Hajchi Jetsóó íjcyane néémeé: Diibye páñetu Ílli Jetsocríjtoó, Cáánií, Íapííchoo, éhdume. Aame pápihchúúmeva íjcyame tsáápiiyéro. ⁸ Téhdure íñe íñújiri pápihchúúmeva teene bóhówajtsóhi: Dibyée tsójtsótsámeicyooca Cááni nééneé, dibyée dsíjívécooca tsiíñe díbyere nééneé, Íapiichó meke néhíjcyánee, éhdune. Aane pápihchúúmeva íjcyane tsanééré méhdivu bóhówajtsóhi. ⁹ Muurá mecáhcujtsó míamúnaa meke nééneé. Aanéjǎ muurá mecáhcújtsóiyá Píívyéébe meke nééneé. Muurá díbyere meke néé Jetsóó Ílli íjcyane. ¹⁰ Áánéllii pámeere díbyeke cáhcujtsómé waajácú íííbúuri ímiááné Píívyéébé Hajchi dibye íjcyane. Áánetu teene cáhcújtsotúmé állíu múnáájpidi dilló díbyeke. ¹¹ Árónáa neebe Íllij tééveri meke íájcuíñé múijyú medsíjívéjúcoóítyúne bóhíívu. ¹² Aane pámeere díbyé Hájchima íjcyame tsúúca teene ujcúhi. Áánetu díbyema íjcyátúmedi tsá tene íjcyatúne.

Nihñéeneré túkevétsoju

¹³ Ehdu íñe ámuhákye ó caatúnú Píívyéébé Hájchikye ámuha mecáhcújtsómeke ámuha mewáájácú tsúúca ámuha múijyú medsíjívéjúcoóítyúne bóhíima meíjcyane.

¹⁴ Muurá méwaajácú Píívyéébe ímillédújuco tene néhajchíí díbyeke metáúmeíñé dibye meke lléébone.

¹⁵ Áánéllii méwaajácú díbye meke píááboíñé páneere dífbyeke metáúmeíñetu.

¹⁶ Aane tsaapi ménahbe ímityúné méénúhajchíí múu dífbyé hallúvú píáábó táúmeí Píívyéébeke díbye dífbyedi ídáátsóvéne dífbyé imityú íábájííve díbye tééné déjúcotu idsíjívétuki. Áronáa ijcyané tsane ímityúné meméénúné déjúcotu medsíjívéiyóne. Aane téénééméné díbye méénúhajchíí métáúmeídí píáábó dífbyé hallúvu. ¹⁷ Muurá páneere Píívyéébe ímíletúné meméénunéhjí ímityúne. Áronáa ijcyané tsane tééné déjúcotu medsíjívéiyóne.

¹⁸⁻¹⁹ Áronáa méwaajácú ímiáané Píívyéébeke mecáánívahíjcyámé ímityúné pañévú meúcaavéjúcootúné dífbyé Hajchi meke Naavéné mújtátsóíyónetu téhmehíjcyánéllííhye. Áánéllii muurá tsá díbye meke mújtátsóítyuró Píívyéébeéjté meíjcyámeke. Áánetu íñe múhdumé ííñújiri íjcyané míamúnaa Píívyéébeke cáhcújtsotúmé diibye Naavéné hójtsí pañe. ²⁰ Muurá méwaajácú Píívyéébé Hajchíí tsááne ííñújívú meke iwáájácútso muhdú ímiáábé Cááni íjcyane dífbyema ímí meíjcyaki. Aame ícyooca ímí dífbyema meíjcyá Ílli Jetsocríjtoma meíjcyánéllííhye. Aane ímiáábé Píívyéébe íjcyabe meke ajcú múijyú medsíjívéjúcoóítyúne bóhíívu. ²¹ Ahdícyane, ámuúha Llihíúmuj, óvíjyacóóné dífbyedítyú ámúhakyé mújtátsóíyonéhjí ámuha mecáánívahíjcyáne. Áyu tehjújuco.

Píivyéébé ihju: jetsocríjyodítýú cáátúnuháámi **New Testament in Bora (PE:boa:Bora)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jul 2022 from source files dated 25 Jun 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48